

# SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 1. marec 2001 števil. 9 (3107) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

## Dvojezični pouk v 4. razredu že jeseni

Pretekli četrtek je ponovno zasedala ekspertna komisija pri prosvetnem ministrstvu v zadevi uveljavitve dvojezičnega pouka v četrtem razredu. Po več kot štiriurnem zasedanju se je komisija zedinila na model, ki bo omogočil uveljavitev dvojezičnega pouka že jeseni tega leta. Predstavniki slovenske narodne skupnosti so na model pristali pod pogojem, da ga bo razširjeni koordinacijski odbor koroških Slovencev potrdil.

Novi model bo omogočil pouk v slovenščini in nemščini v enakem obsegu od 1. do 4. stopnje. V razredih, ki imajo tako prijavljene kot neprijavljene učence k slovenščini, bodo poučevali dodatni učitelji (zdaj timski učitelj) povprečno 14 ur, najmanj pa 10 ur. V razredih, kjer bosta poučevala v istem obsegu oba učitelja, bosta tudi oba opravljala vlogo razrednega učitelja.

Na podlagi te ureditve bo pouk na dvojezičnih šolah potekal takole: v razredih, kjer so vsi dijaki prijavljeni oziroma neprijavljene, se nič ne bo spremenilo. V razredih s prijavljenimi in neprijavljenimi učenci pa bosta v četrtem razredu poučevala oba učitelja v istem časovnem obsegu in bosta tudi oba razredna učitelja.

Vsaka šola bo imela na razpolago kontingent ur za timskega učitelja, namreč 56 ur za štiri razrede. Ta kontingent bo lahko vsaka šola fleksibilno uporabila. To pa pomeni, da bo v izjemnih primerih tudi uporabila model dveh razrednih učiteljev v kakem drugem razredu. Toda tak primer bo (zaradi kontingenta ur) mogoč le v enem razredu, ne pa v vseh. Poleg tega je zagotovljeno, da bo dvojezično kvalificirani učitelji ves čas pouka v razredu.

Na podlagi te rešitve bo potrebnih približno 40 dodatnih

dvojezično kvalificiranih učiteljev in na drugi strani ne bo prišlo do odpustitev enojezičnih učiteljev.

Nadalje se je komisija zedinila, da bo prišlo do mednarodno zasedene strokovne evalvacijske komisije, ki naj bi ocenila kvaliteto dvojezičnega pouka na Koroškem. V zadevi kvalifikacije ravnateljev na veljav-

nostnem območju dvojezičnega šolstva so predstavniki ministrstva najavili strokovno ekspertizo, ki jo bo ekspertna komisija obravnavala na naslednji seji.

Ekspertna komisija bo nadaljevala svoje delo in sproti razreševala probleme, ki bi lahko nastali z novo ureditvijo dvojezičnega šolstva.



**PORTOROŽ.** Člani U8 in U10 SAK center Šentprimož so bili na pripravah v Portorožu. Otroke so spremljali organizator Martin Hobel, Karl Kulmež in številni starši. Naraščaj je pridno treniral s tren Jožetom in Martinom. Trening pa je bil dopoldne ali popoldne, mladi nogonetaši pa so se pomerili tudi z moštvoma U8 in U10 Piran in Koper. Na sliki U 8 Šentprimož z vrstniki iz Pirana.

### PREBLISK

■ *Ta ga pa pihne, moj minister! Mislim ministra za ženske seveda. Moram reči, da sem bila že kar malo nestrpna, ker se od začetka ministrira ... ministrovanja gospoda Haupta ni nič epohalnega zgodilo, kar bi ženskam olajšalo bivanje na tem planetu. Pa se je splačalo, čakanje namreč. Dolgo je tuhtal in potuhtal.*

Gospod Haupt si je mislil: s kom ali s čim imajo ženske največ problemov? Z dedci vendar! Če bo te zrihtal, se ženskam ne bo treba več pritoževati, živele bodo mirno in veselo in ne bo treba ne ženskih organizacij in ne osmega marca. In je ustanovil »zbirno mesto« za moške. Ženske,

pošljimo svoje predrage za nekaj časa k Hauptu! Morda jim bo še srajce speglal in knofe prišil?

Modra glava, izkušen moški, tale Haupt! Živinozdravnik po poklicu je navajen radikalnih urepov (vesele bodimo,

### Moj minister že ve

da nas vsaj z mesno-kostno moko pusti pri miru).

Že drži, da je marsikateri moški potreben pomoči, nič jim ne zavidam. Pa se v celi vladi ni našel nihče, ki bi pomislil nanje. Ampak MOJ minister pa to zna. Smola, da name še ni nič pomislil. Ampak kar je žena, to je mož, je rekel svet Ambrož. **S. W.**



K & K CENTER ŠENTJANŽ V ROŽU vabi na gledališko predstavo

A. R. Gurney: »Ljubezenska pisma« (Love Letters)  
Režija: Zvone Šedlbauer  
Igrata: Bernarda Oman in Jožef Ropoša  
v četrtek, 1. marca 2001, ob 20. uri  
v k & k centru v Šentjanžu  
Gostuje Gledališče Ptuj *Prisrčno vabljeni!*

### GOSPODARSTVO

## SGZ včlanjena v Gospodarsko zbornico Slovenije

Slovenska gospodarska zveza že več let tesno sodeluje z Gospodarsko zbornico Slovenije, to sodelovanje pa se bo še

okrepilo s podpisom sporazuma o polnopravnem članstvu. Sporazum bo podpisan v petek, 2. marca, v Grand Hotelu na Bledu. Za GZS bo sporazum podpisala podpredsednica Marta Kos, za Slovensko gospodarsko zvezo pa predsednik dr. Matevž Grilc.

Temu aktu bodo prisostvovali tudi predstavniki območnih zbornic za Gorenjsko, Velenje in Dravograd ter predstavniki MZZ in generalnega konzulata v Celovcu.

S tem sporazumom bodo članom SGZ na razpolago vse informacije GZS za podjetnike in udeležba na strokovnih prireditvah in srečanjih podjetij. Načrtovanih pa je že več skupnih prireditev kot npr. srečanje podjetnikov lesne panoge ter sodelovanje v okviru Interreg Phare CBC.

Slovenska gospodarska zbornica pa je te dni praznovala 150 let svojega obstoja. Na slavnosti, kjer so bili prisotni tudi predstavniki zbornic iz drugih držav, so nagradili in počastili gospodarstvenike, ki so ustvarili izjemne dosežke.

Slovensko planinsko društvo in MePZ Podjuna Pliberk

vabita na dia-predavanje

### KARAVANKE

v četrtek, 1. marca 2001, ob 19.30 v Kulturnem domu Pliberk

PREDAVA: Stanko Klinar, avtor Planinskega vodnika po Karavankah

Vsi prijatelji planin in narave prisrčno vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo »Zvezda« vabi na koncert

»Pesem združuje – Gesang verbindet – Il canto unisce«

v soboto, 17. marca 2001, ob 19.30 v ljudski šoli v Hodišah

Sodelujejo: Kärntner Doppelsextett, Nina Popotnig (violina) in Nataša Sienčnik (klavir), MePZ »Ciril Silič« iz Vrtojbe, Gruppo Plifonico Caprivese, sekstet Fantje na vasi, Tamburaški ansambel »Eho« z Gradišanskega, Volkstanzgruppe iz Hodiš, MePZ Seental Keutschach/Hodiše

Vabljeni na 23. zimski pohod Arihova peč v nedeljo, 4. marca 2001!



## KOMENTAR

dr. Marjana Sturma

**M**odel, ki ga je izdelala ekspertna komisija na Dunaju (glej uvodnik), je po mnenju strokovnjakov slovenske narodne skupnosti po eni strani sprejemljiv kompromis, po drugi strani pa odpira možnosti za nadaljni razvoj dvojezičnega šolstva na Koroškem. Kajti dejstvo, da bo prišlo do mednarodno zasledene strokovne evaluacije dvojezičnega šolstva na Koroškem, bo omogočilo dejansko strokovno oceno šolstva. S tem bo političnim posegom na to področje – in v preteklosti so bili posegi vedno politično motivirani – zožen maneverski prostor.

Model, ki ga mora potrditi seveda še razširjeni koordinacijski odbor koroških Slovencev, je po mnenju manjšinskih strokovnjakov znotraj komisije sprejemljiv, zato ga tudi podpiram in upam, da ga bo potrdil tudi razširjeni koordinacijski odbor.

Novi model bo seveda izziv za učitelje, za ene in za druge. Zato bo tudi velika odgovornost pri njih, da bo model zaživel v interesu kvalitetnega pouka za učence.

Vem, da obstajajo tudi ar-

gumenti, ki govorijo proti tej ureditvi. Problem, ki smo ga imeli, je bil v tem, da smo morali izhajati iz modela iz leta 1988, ki je uvedel asistencijskega učitelja. Tisto ureditev pa je tedaj podprl tedanji državnozborni poslanec Karel Smolle in nato še NSKS. Zato v smislu konsenza znotraj narodne skupnosti ni bilo

## Šolska ureditev – sprejemljiv kompromis

mogoče postaviti pod vprašaj celotnega sistema dveh učiteljev.

Kakorkoli že, nova ureditev bo dobila strokovno evaluacijo, ki bo sistem dvojezičnega pouka preverila s strokovne plati. To se mi zdi pomembno. Hkrati pa se mi zdi tudi pomembno, da bodo učitelji, eno- in dvojezični, našli oblike kooperacije in sodelovanja v smislu optimalnega pouka v interesu učencev in učenk, prijavljenih in neprijavljenih. Tu bo morala šolska oblast nuditi vse oblike podpore in pomoči.

Dokončna odločitev je zadeva razširjenega Koordinacijskega odbora koroških Slovencev

Pri seji šolske komisije na Dunaju, ki je bila 22. februarja 2001, je prišlo do sklepov (npr. preimenovanje drugega učitelja v »timskega«, odpoved prehodni rešitvi, deljeni oceni za predmet nemščine in dvojezični pouk), pri katerih sta soglašala tudi zastopnika Strokovnega pedagoškega združenja.

Ker so se dvojezične učiteljice in učitelji pri posvetovalnih sejah Strokovnega pedagoškega združenja izrekli proti vsakršni organizacijski spremembi manjšinskega šolskega

## STROKOVNO PEDAGOŠKO ZDRUŽENJE

## Izjava za medije

zakona, sta zastopnika združenja Danilo Katz in Sigi Kolter ministrstvu dejala, da ureditvi, pri kateri naj bi bilo možno, da bi v razredu celoten pouk skupno oblikovala dvojezični in »timski učitelj« (oba naj bi hkrati imela tudi status razrednega učitelja) ne moreta dati privolitve.

Tudi ostali zastopniki manjšine so poudarili važnost mnenja učiteljic in učiteljev ter so skupno s Strokovnim pedagoškim združenjem ministrstvo pozvali, da jim omogoči pot v razširjeni KOKS, ki

bo odločal o možnem konsenzu.

Poudarjamo, da so vsi zastopniki koroških Slovencev v komisiji delovali stoodstotno v smislu manjšine in je samo odlično sodelovanje organizacij (NSKS, ZSO, Strokovno ped. združenje) preprečilo cilje strank (ki jih ministrstvo ni zavrnilo!), pri katerih bi dvojezična/i učitelj/ učiteljica lahko izgubil/a celo vlogo razrednega učitelja in bi prišlo tudi še do drugih tehtnih zarez v obstoječi manjšinski zakon.

Danilo Katz,  
poslovodeči podpredsednik  
Sigi Kolter,  
član šolske komisije

## SLOVENIJA

## Pogajanja o nasledstvu SFRJ

Konec minulega tedna so za skrbno varovanimi vrati v slovenski prestolnici pod okriljem upokojenega diplomata Arthurja Wattsa sestankovali predstavniki petih držav naslednic nekdanje skupne SFRJ Jugoslavije. To ni bil ne prvi in zagotovo ne zadnji sestanek pogajalcev, vendar pa je bil prvi vsebinski po skoraj dveh letih. Odkar iz Beograda prihajajo spravljivejši in enakopravnejši

pogledi, je odgovor o delitvi premoženja, denarnih rezerv, arhivov, veleposlaništev in rezidenc po svetu ... blizu. Prav tako so si blizu pogledi o pokojninah in pridobljenih pravicah. Vse to naj bi dokončno uskladili že v aprilu, ko se bodo ponovno sestali v Bruslju. Pomembno vprašanje nasledstva je denar. Predvsem gre za deponirano zlato in premoženje v baselski Banki za mednarodne poravnave (BIS). Pri tem odstopa predvsem stališče Bosne in Hercegovine ter Makedonije, ki se ne strinjata z delitvijo kot jo predlaga IMF (Mednarodni monetarni sklad).

Če se države naslednice ne bi uspele hitro (v nekaj tednih) dogovoriti za delitev približno pol milijarde dolarjev vrednega baselskega premoženja, se žal zna zgoditi, da ga bodo prav vse izgubile. Prav tako jim bo BIS zaprla ugodne kreditne linije, skupščina delničarjev BIS pa kasneje ne bo mogla potrditi delitve premoženja. Vsaka država naslednica nekdanje skupne Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ) pa ta denar krvavo potrebuje. V Sloveniji je slišati, da naj bi z njim poplačali dolgove nekdanje Ljubljanske banke, ki jih ima do varčevalcev na Hrvaškem. A. K.

## OD KRONE DO EVRA

## 80 let Zveze Bank, denarne samopomoči koroških Slovencev

28. februarja 1921, torej natančno pred 80 leti, je bila v Celovcu ustanovljena Zveza koroških zadrug. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo 33 zadrug.

Ta dan je pomemben mejnik v zgodovini slovenskega združništva oz. v gospodarskem razvoju koroških Slovencev.

## Pogled nazaj

Po prvi svetovni vojni in po izidu plebiscita, ki je koroške Slovence pahnil v hudo travmo, je bila ustanovitev samostojne slovenske zadrugne organizacije izraz volje do preživetja in upora proti gospodarski odvisnosti od večinoma velenemškega kapitala. Skratka, ustanovitev je bila dokaz življenjske volje in trdoživosti v Avstriji živečih Slovencev. Obenem pa je nova Zveza koroških zadrug navezala na bogato dejavnost za časa avstroogrške monarhije, ko so slovenske koroške zadrugne sprva bile včlanjene v Zvezo slovenskih posojilnic v Celju, po letu 1909 pa so večinoma pristopile k Zadrugni zvezi v Ljubljani. Obe zvezi sta za slovenske koroške zadrugne bili tudi revizijski centrali. To se je končalo z razsulo avstroogrške monarhije.

V prvi avstrijski republiki je novoustanovljena zadrugna zveza bila tudi zakonita revizijska in denarna blagovna centrala vseh slovenskih zadrug na Koroškem. Leta 1926 se je Zve-

za koroških zadrug včlanila v avstrijsko Raiffeisnovo skupino.

## Gestapovski komisar

Do »anšlusa« leta 1938 je Zvezi kljub težkim pogojem uspelo dvigniti število članic na 41. Nacisti so večino slovenskih posojilnic in hranilnic ter centralo ali ukinili, ponekod spojili z nemškimi zadrugami ali pa so jih sploh spremenili v nemške ustanove.

Po vojni je bilo treba najprej doseči vrnitev imetja. To pa je bilo najtežje, saj je koroška deželna vlada šele 27. januarja 1947(!) odpoklicala gestapovskega komisarja, dokončno pa je komisarična vlada prenehala šele 9. oktobra 1948. In to, čeprav je prva povojna seja načelstva in nadzorstva Zveze koroških zadrug potekala že 25. maja 1946, izredni občni zbor pa 18. 7. 1946. Zborovalci so zahtevali vzpostavitev stanja pred »anšlusom«. Pomembno vlogo v boju za vrnitev imetja, ne samo zadrugnega, ampak tudi posesti izseljencev, je odigral dr. Mirt Zwitter.

## Majhno, toda gibčno podjetje

Nadaljni razvoj slovenskega združništva na Koroškem je znan. Enega od viškov je za-

družništvo nedvomno doseglo z odprtjem sodobnega bančnega in zadrugnega poslovanja na Pavličevi ulici v Celovcu. To je hkrati tudi sedež Zveze Bank.

Pogled v preteklost je važen in pomemben, kajti tam je treba iskati korenine, saj je drevo brez korenin obsojeno na propad. Brez stvarnega pogleda v prihodnost oz. brez soočanja z izzivi sedanjosti in prihodnosti pa je podjetje tudi zapisano propadu. Tega se pri Zvezi bank seveda v polni meri zavedajo. To velja predvsem za prelomne čase kot je dandanašnji.

Predsednik Upravnega odbora dr. Ludvik Druml je dober opazovalec razvoja. »Razvoj je takšen, da očitno ne bo ostal kamen na kamnu. Poglejmo samo šolstvo, banke, upravo. Kar je včeraj še bilo trdno in neomajno, se danes že ruši in kruši«.

Na ta splošni trend mora seveda Zveza Bank ustrezno reagirati. In prav majhnost je lahko v tem razvoju tista njena velika prednost, ker lahko hitreje in gibčneje reagira na potrebe ljudi in časa kakor pa velik in neokreten koncern.

Hkrati se bo Zveza še bolj morala zavedati zadrugnih načel, to je solidarnosti in tesnega stika z ljudmi, jim nuditi

dobro poslovanje in obširno informacijo.

## Nova poslovna težišča

Bilančna vsota Zveze Bank je zadnja leta stalno naraščala. Da bo tako tudi v prihodnje, mora ustanova reagirati na razvoj in na zahteve strank. Hanzi Čertov, pristojen za organizacijo, z zadovoljstvom ugotavlja, da je zavodu uspelo dohajati korak časa in hitrost razvoja predvsem na tako senzibilnih področjih kot sta to elektronski banking in internetno poslovanje.

Pri elektronskem bankingu število uporabnikov stalno narašča.

Podobno je tudi pri internetu. Zveza Bank ima lastno domačo stran, ki sta jo oblikovala Vera Rehsmann in Hanzi Čertov in jo tudi sprosti posodabljata oziroma aktualizirata, kot se temu po novem reče. Na zvezino spletno stran pridete pod naslovom:

[www.zvezabank.at](http://www.zvezabank.at).

Mentorja spletne strani pa še posebej veseli dejstvo, da število obiskov na spletnih straneh narašča iz dneva v dan in da so to obiskovalci iz vseh evropskih držav, pa tudi iz ZDA in Kanade.

To zanimanje pa seveda spodbuja v podjetju nove načrte

in projekte. Hanzi Čertov upa, da bo z začetkom drugega leta, torej 1. 1. 2002, steklo online poslovanje.

## Stiki in sitotisk

Poslovni stiki s Slovenijo in Hrvaško oz. z bivšimi jugoslovanskimi republikami sodijo seveda med poslovne stebre Zveze Bank. Jezikovna in strokovna kompetenca ter poznavanje kulturnega, gospodarskega in zgodovinskega ozadja so seveda neprecenljiv kapital pri navezovanju novih poslovnih stikov. V prihodnje hoče zavod okrepiti poslovanje na področju lizinga, a forfait poslov, pri hipotekaričnih kreditih ter pri vrednostnih papirjih.

Poseben »cukrč« ob 80-letnici Zveze Bank pa je jubilejna hranilna knjižica. Kdor si jo bo nabavil, bo kot posebno darilo dobil sitotisk Rudija Benetika. Umetnik je prav v ta namen dal na razpolago štiri različne tiske v posebni edicijski nakladi 50 izvodov. Vsak list je seveda posebej ročno signiran.

Jubilejna hranilna knjižica ima omejeno naklado 200 izvodov. Najmanjša vloga je 2000 evrov ali 27.520 šilingov. Knjižico bo Zveza Banka izdajala strogo po načelu: »Kdor pride prvi, bo tudi prvi mlel«. Knjižico bo Zveza Bank začela izdajati 1. 3. 2001, vezava je 4 leta, obrestovanje je fiksno po 5 %.

Tokratni številki prilagamo priložo Zveze Bank.

Univerzitetnega profesorja dr. Andreas Moritscha ni več med nami. Še ne petinšestdeset let star je v torek 27. februarja 2001 nenadoma umrl v beljaški bolnici nekaj dni po operaciji. Doma je bil na Zilji, rodil se je v Dragančah, na Pešičah (Tratten) pri Štefanu na Zilji si je zgradil hišo, ki je bila odprta številnim prijateljem in znancem. Njegov dom je bil pogosto kraj plodnih mednarodnih znanstvenih srečanj. Na celovški univerzi je od leta 1993 vodil oddelek za zgodovino vzhodne in jugovzhodne Evrope, nekaj let je bil predsednik komiteja Avstrija – Slovenija pri Avstrijski akademiji znanosti in umetnosti. Bil je v delovnih in prijateljskih stikih s številnimi znanstveniki, zlasti še s strokovnjaki za zgodovino srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Življenjske korenine je imel na obrobju, ob državni in jezikovni meji. Izhajal je iz kmečke družine. Prav gotovo je njegov zorni kot s periferije na center obogatil avstrijsko in slovensko zgodovino. Ne nazadnje nosijo mnoga njegova dela pečat Ziljana, ki je že v otroških in mladinskih letih spoznaval narodnostni in jezikovni razvoj domačega kraja in domače dežele. V letih najhujšega navala proti obveznemu dvojezičnemu šolstvu na Koroškem (1956–1959) je bil Moritsch učitelj v podjunskih šolah. Potem se je odločil za univerzitetni študij in znanstveno kariero. Na dunajski univerzi je študiral zgodovino, geografijo in slavistiko. V disertaciji je obdelal gospodarski in družbeni razvoj tržaškega zaledja v 19. in 20. stoletju (izšla je leta 1969). Službeno mesto je dobil na inštitutu dunajske univerze za vzhodnoevropsko zgodovino. Raziskovalna pot ga je vodila tudi v Moskvo. Habitiral se je z raziskavo o agrarni poli-



Andreasu Moritschu ponudila priložnost, da kot redni univerzitetni profesor uresniči svoje znanstvene in pedagoške načrte. Angažirano je izgrajeval svoj oddelek. V pomoč sta mu bila dva univerzitetna asistenta in tajnica. Z njimi je začel uredniševati bogat izdajateljski projekt. Prva publikacija v novem okolju je bila posvečena Soški dolini (Soški protokoli / Isozo-Protokoll, 1994). Leta 1995 je skupaj z domom prosvete Sodalitas v Tinjah zasnoval dvojezično serijsko publikacijo, ki ji je dal programatični naslov »Zgodovina brez meja - Unbegrenzte Geschichte«. Pred kratkim je izšla že sedma knjiga, posvečena koroškemu Slovincem v dvajsetem stoletju (tik pred izidom je slovenska izdaja). Poleg tega sta izšli še dve drugi publikaci-

odnos prav zato, ker se je poglabil v ideologijo nacionalizma. Mnogim študentom, ki so pri njem pisali diplomska dela in disertacije, je pomagal z navesti in spodbudami. Nekatera dela njegovih učencev so izšla v tisku, med njimi taka, ki se ukvarjajo s koroško narodnopolitično problematiko.

Moritscheva ciljna skupina niso bili le znanstveniki in študenti, ni se zapiral v slonokoščeni stolp znanstvenega raziskovanja in pisanja. Vedno so mu bili pri srcu vsi, ki so se zanimali za zgodovino, in tisti, ki so posredovali zgodovinsko znanje drugim. To svoje stališče je uresničeval na mnogih področjih. Bil je priljubljen predavatelj na seminarjih za gimnazijske učitelje, govoril je na znanstvenih simpozijih, z enako zavzetostjo pa tudi v okviru

govanje mej med državami in narodi, zlasti pa za odpravljanje predsodkov v glavah in srcih ljudi. Moritschevi pogledi na vlogo nacionalizma niso pri vseh izzvali odobravanja. Del nemškoroških piscev je polemično odklanjal njegove teze, pripombe pa so imeli tudi nekateri slovenski raziskovalci. Eno največjih javnih priznanj je doživel leta 1999, ko ga je Slovenija odlikovala s častnim naslovom ambasadorja slovenske znanosti.

Univerza je izgubila strokovnjaka, ki je do potankosti poznal širši prostor in družbo, v katerem ta osrednja koroška znanstvena in izobraževalna ustanova deluje, in se z občutkom odzival nanj s tem, da je ustvarjal in utrjeval stike v državi in preko meje. Bil je gonilna sila mnogih raziskovalnih in izob-

## Univ. prof. dr. Andreas Moritsch (1936–2001)

tiki v Rusiji pred revolucijo (delo je bilo natisnjeno leta 1986). Glavno pozornost je posvetil raziskovanju nacionalnega vprašanja srednje Evrope, med drugim tudi položaju slovenske manjšine na Koroškem. Med drugim je sodeloval z zgodovinarjem T. M. Barkerjem pri pisanju knjige »The Slovene minority of Carinthia« (1984). Temeljne narave je zbornik »Vom Ethnos zur Nationalität. Der nationale Differenzierungsprozeß am Beispiel ausgewählter Orte in Kärnten und im Burgenland« (1991), v katerem je s soavtorji analiziral narodnopolitični razvoj na Koroškem in Gradiščanskem. Inovativne razprave je napisal o plebiscitni odločitvi na Koroškem in pojavu vindišarstva.

Ko je leta 1993 celovška univerza v tesni zvezi s političnimi premiki v Evropi dobila oddelek za zgodovino vzhodne in jugovzhodne Evrope, se je

ji, posvečeni avstroslavizmu in panslavizmu. Moritscha najdemo med pobudniki trajnih oblik prekomejnega znanstvenega sodelovanja, tako tudi v začetku devetdesetih let ustanovitve izpostav Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo v Ljubljani, Budimpešti, Bratislavi, Krakovu in Lvivu. V projekte, ki jih je vodil, mu je uspelo pritegniti slovenske raziskovalce s Koroške. S tem je mnogo prispeval k uveljavitvi in emancipaciji koroških Slovencev.

Profesor Moritsch je bil nardarjen pedagog, ki je znal nazorno prikazovati in razlagati zapletena zgodovinska vprašanja. Imel je izvrsten posluš za nove izzive sodobne Evrope, ki skuša premagovati težko breme nacionalizmov. Zagovarjal je interdisciplinarni pristop, rad je zbiral okoli sebe znanstvenike različnih strok. Do zgodovino-pisja je imel vseskozi kritičen

organizacij za izobraževanje odraslih in v kulturnih društvih. Vrsto krajših člankov je objavil v revijah in časopisih, v mnogih se je ukvarjal z manjšinskimi vprašanji na Koroškem. Spregovoril je pred radijskimi mikrofoni, sodeloval v številnih javnih diskusijskih prireditvah, oblikoval filmske prispevke za pouk v šolah, strokovno vodil priprave za učbenik itd.

Iskal je možnosti za gospodarski razvoj obmejnih regij, ki so dolgo trpele zaradi zaprte meje. Posebej pri srcu mu je bilo ozemlje na stičišču Avstrije, Italije in Slovenije. Trudil se je povezati znanstvena in gospodarska prizadevanja, sodeloval je pri številnih pobudah. Raziskoval je negativne posledice in učinke nacionalnih držav na nekdanjo kljub narodnostni pestrosti gospodarsko in kulturno povezane predele alpsko-jadranskega prostora. Vztrajno si je prizadeval za prema-

raževalnih projektov. Leta 1994 je ustanovil Poletno univerzo v Bovcu, kjer se srečujejo študenti iz Avstrije, Slovenije in Italije in skupno preučujejo tematiko, ki je povezana s tem prostorom.

Kot enega zadnjih projektov je Moritsch zasnoval novo serijo predavanj in razprav, ki bo potekala prihodnje pomlad pod naslovom »Vloga elit pri narodovanju koroških Slovencev« v tinskem Katoliškem domu prosvete. Cikel predavanj je hotel 13. marca 2001 otvoriti s predavanjem o vlogi elit pri oblikovanju narodnih kolektivov. Sedaj bo serija posvečena njegovemu spominu. Profesor Moritsch je imel še mnogo načrtov, mnogi med njimi bodo mogoče žal ostali neuresničeni. Upajmo pa, da bo dobil na univerzi primerne in vredne naslednika.

Mag. dr. Teodor Domej

### HAUPT USTANOVIL ODDELEK ZA MOŠKE

## Kaj pravijo ženske k temu?

**Milka Kokot, predsednica Zveze slovenskih žena:** Dejstvo, da je minister Haupt poskrbel najprej za moške, za ženske pa se doslej še ni zavezal, vidim kot poslabšanje statusa žensk v državnem pogledu. Zaradi tega, da naša organizacija zastopa ženske – manjšinke, se bojim, da tega posebnega položaja in problemov pripadnic narodne skupnosti ne bo nihče več uvidel oziroma ne bo imel poslušanja, kot je bilo to še pod ministrico Dohmalovo ali pa tudi Konradovo.

**Mag. Irena Verdel, psihologinja:** Ne zdi se mi prav, da je minister Haupt ustanovil samo potrebno mesto za moške, saj doslej še nisem slišala, da bi napravil že karkoli za ženske. Sicer pa me je že osupnilo dejstvo, da v vladi moški zastopa

ženske in vsekakor se od njega ne počutim zastopano.

**Slavica Kelih, tajnica Katoliških žena:** Načelno nisem proti takemu mestu, saj sem tudi za moško gibanje. Mislim, da ženske ne morejo napredovati, če razvoj ne gre tudi vzporedno z izobrazbo moških. Veliko jih je med njimi, ki nimajo možnosti napredovanja oziroma vzgoje k enakopravnemu partnerstvu. Ženske imajo seveda probleme tudi zato, ker imajo doma moške, ki so vpeti v tradicionalno vlogo moškega in moža. Enakopravnost mora biti tema obeh gibanj, moškega in ženskega. Vzemimo to dejstvo pozitivno, torej v pričakovanju pozitivne smeri!

**Ana Blatnik, predsednica delovne skupnosti »Narodnosti v SPÖ«:** Zame je to dejanje pov-

sem nerazumljivo, saj minister Haupt ustanavlja mesto, kakršnih je že cela vrsta in na pretek. Po drugi strani pa se sprašujem, zakaj take akcije dela prav minister za ženske? Dejstvo je vsekakor, da se ženske organizirajo zato, da bi končno dosegle enakopravnost, da bi uredil kvote, enaka plačila, da bi prišle do veljave in tako naprej, s takimi akcijami kot je Hauptova pa se uspejo moški še bolj etablirati v družbi. Mislim, da je to korak nazaj.

**Monika Jenšac, uslužbenka:** To, da se minister Haupt zavzema za moške in ne za ženske, je prava katastrofa. Ženske so še vedno zapostavljene in še zdaleč nimajo toliko možnosti kot moški.

Če pa so moški skupaj z ministrom Hauptom mnenja, da tako mesto potrebujejo, naj ga gredo ustanovljati kje drugje in ne ravno pri ženskem ministru!

### SLOVENIJA

## Varuh človekovih pravic

V Sloveniji so se le zedinili za osebo, ki bo odslej ombudsman za pravice državljanov. Novi varuh človekovih pravic je s prepričljivo večino glasov državnega zbora na predlog predsednika Milana Kučana postal Matjaž Hanžek. Strankarsko nevezan Hanžek je star 51 let, nekateri pa se ga spominjajo iz časov študentskega gibanja izpred 30 let. Kot tipičen predstavnik uporniške generacije sedemdesetih let je bil tudi urednik, pesnik, avtor številnih člankov in kritik ter aktivist študentske organizacije. Služboval je kot raziskovalec-sociolog na Uradu za makroekonomske analize in razvoj.

Med 23 prijavljenimi kandidati za mesto varuha je bil Hanžek sprejemljiv kandidat

prav zaradi svojega nadstrankarstva. Na razpis se je prijavil kar sam, brez podpor in brez »prijateljskih zvez«. Že prvi dan nastopa je vzbudil precej simpatij, pa tudi kritik že samo zato, ker se je v državnem zboru namesto v obleki in s kravato pojavil kar v športnih hlačah, karisti srjaci in telovadnih copatah. Izjavil je, da želi ohraniti svoj slog in zagotovo manifestirati pravico do drugačnosti.

Na vsak način pa mu večina Slovencev zaupa in želi uspešno delo. Pojavil se je namreč nov tip politika z občutljivim poslušom do tistih, ki potrebujejo pomoč. Do prizadetih v človeškem dostojanstvu, do marginalcev, socialno ogroženih ...

A. K.



Tomi Partl st. je blestel v vlogi klošarja



Foto: Stukelj

## ŠENTJANŽ

## »Udo Jürgens« na fašingsicungji

Pust, plesi in zabavne prireditve so na Koroškem zelo razširjena družbena navada in ljudje se v tem času sprostijo, naplešejo ali pač enostavno malce pozabijo na vsakdanje skrbi.

Vedno bolj priljubljene pa so v zadnjih letih pustne seje ali »fašingsicunge«, ki jih prirejajo različna kulturna društva in skupine. V Šentjanžu je pustna

seja zelo pestra in pritegne obiskovalce iz vsega Roža in drugih krajev. Dvorana v drugem nadstropju je bila nabito polna in ob mizah so se krohotali mladi in stari ob nastopih domačih šem. Vaščani so se zelo duhovito ponorčevali iz oseb v svoji ožji okolici, iz občinske, deželne in zvezne politike. Pepi Zenkl je odlično imitiral glasbenega zvezdnika

Uda Jürgensa, ženska skupina je parodirala »Barbara Karlich show« in Martin Baumgartner je navdušil s svojo »Kummernummer«. Pustni akterji so navdušili s smešnimi skeči in glasbenimi vložki. Perfekten je bil tudi nastop Tomija Partla st. v vlogi šentjanškega klošarja.

Duhovite in skrbno pripravljene točke pa so vsebovale tudi kanček resnice. Nastop izvirne glasbene skupine »Hoščas« in »Filharmoniki« so zabavali obiskovalce pozno v noč.

M. Š.



Našemljeni otroci se poslavljajo od letošnje pustne sezone

Foto: Stukelj

## PLIBERK

## Veselo slovo od pusta

Otroško in družinsko pusto vanje v KD v Pliberku je bil res velik »hit«. Prišli so našemljeni malčki s starši, šolska mladina in mnogi drugi. Razveseljivo pa je tudi, da so

pripadniki večinskega naroda prestopili prag tega doma in se pomešali med pisano publiko.

Otroški karneval v pustno okrašeni dvorani so oblikovali »Humška skupnost« pod vodst-

vom prizadevne Traudi Rudolf, »Mlada Podjuna« (soprireditelj), copniki, »Otroška skupina Žvabek« in »Plesna šola Kovlec«. Na sporedu so bili šaljivi vložki, skeči, ritmični plesi z glasbo in petjem. Publika s pustnjaki vred se je odlično nasmejala in zabavala. Ob koncu pa je vsak dobil slasten pustni krap.

M. Š.



**Zveza slovenskih žena**  
vabi na proslavo ob dnevu žena  
v četrtek, 8. marca 2001, ob 14. uri  
v Kulturnem domu »Danica«  
v Šentprimožu

- Pozdravne besede predsednice SPD »Danica« Fini Kraut
- Kulturni spored:
- Zbor »Korenine Danice«
- Spevoigra »Rifletov šuštar« nastopa Janez Hočevar – Rifle



Prisrčno vabljeni!

## Vabljeni na 23. zimski pohod Arihova peč v nedeljo, 4. marca 2001!



Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo »Rož« v Šentjakobu v Rožu vabijo na 23. ZIMSKI POHOD »ARIHOVA PEČ« v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo, ki bo v nedeljo, 4. marca 2001, s pričetkom ob 9. uri (odhod na kočjo med 9. in 12. uro) pri Polancu na Čemernici (Hodnina) nad Šentjakobom v Rožu.

**Pohod:**

Od Polanca mimo nekdanjega partizanskega bunkerja do planinske postojanke »Koča nad Arihovo pečjo« (1084 m) in nazaj mimo Resmanove lovske kočje do Polanca.

**Pogoji:**

Udeležba na 23. zimskem pohodu »Arihova peč« ni omejena. Pohodniki morajo biti zimsko in planinsko opremljeni. Držati se morajo poti, ki je označena. Pohodniki se vzpenjo na planino Bleščiče – Koča nad Arihovo pečjo (kontrolni žig) in se mimo Resmanove lovske kočje (kontrolni žig) vrnejo do Polanca najkasneje do 15. ure.

**Prijave in štartnina:**

Prijave sprejemamo na dan pohoda med 9. in 12. uro. Štartnina znaša 60 šilingov (900 SIT) za odrasle, za otroke in mladince 40 šilingov (600 SIT). Udeleženci jo plačajo ob prijavi. Pohodniki prejmejo na štartu kontrolni kartonček in značko. Vsak pohodnik prejme diplomu za udeležbo, če po prihodu v cilj predloži kontrolni kartonček. Kdor se zimskega pohoda »Arihova peč« udeleži 5-, 10-, 15- ali 20-krat, prejme še dodatno značko.

**Okrepčila, zdravniška služba:**

Vsak udeleženec prejme toplo pijačo in malico. Za zdravniško službo je poskrbljeno. Udeležba na pohodu je na lastno odgovornost.

**Dovoz in parkirni prostor:**

Iz Šentjakoba v Rožu vodi označena pot proti Področici/Rosenbach, preko vasi Leše/Lessach, Svatne/Schlatten in Hodnina/Kanin do starta na Čemernici; za avtobuse priporočamo dovoz iz karavanškega predora po izvoznici za Šentjakob in nadalje v smeri Kot/Winkl. Hodnina/Kanin. Pot bo označena s kažipot »Arihova peč«. Parkirišča so zagotovljena.

Udeležencem iz Slovenije, Hrvaške in Italije, ki dospejo skozi cestni predor Karavanke, ni treba imeti oz. kupiti vinjete za avtocesto! V primeru preložitve pohoda zaradi slabega vremena dobite informacijo po telefonu +43/463/318510 oz. +43/676/5173045 (GSM) ali na teletekstu RTV Slovenija (stran za planince).

Smo mednarodno transportno podjetje in turistična agencija in iščemo sodelavce/ke za naslednja delovna mesta:

**1 nameščenca/nameščenko**

pogoji: trgovska izobrazba, osnovno računalniško znanje, po možnosti matura in delovna praksa, aktivno znanje slovenščine in nemščine, kooperativnost

**1 izkušenega šoferja za mednarodni promet**

pogoji: dobro geografsko znanje, ljubezen do poklica, znanje slovenščine in nemščine, v prid je tudi znanje avtomehanike

**1 vajenka za pisarno**

pogoji: pripravljenost do učenja, aktivno obvladanje slovenščine in nemščine, zanimanje za trgovsko in turistično delo, osnovno računalniško znanje, kooperativnost

Kdor ima zanimanje za navedene poklice in pripravljenost do nadaljnega izobraževanja ter obvlada oba deželna jezika, naj pošlje podlage na naslov

Vaš partner za transport + turizem

**SIENČNIK**

Telefon (0 42 36) 20 10-12  
Telefax (0 42 36) 20 10-11 A-9141 DOBRILA VAS

Deset mladinskih in otroških gledaliških in lutkovnih skupin je nastopilo na letošnjem že tradicionalnem srečanju pretekli teden v Celovcu. Skoraj sto mladih nadebudnežev, vsaj deset režiserjev, kopic mentorjev, sodelačev itd. ...

S pripravi začnejo doma, v družini, predstave oblikujejo v gledališkem tednu v Fiesi, potem pa jih spet pilijo doma. Njihove predstave v domačih krajih so dobro obiskane, saj prihajajo nanje sovaščani, starši, stari starši, prijatelji iz drugih društev in še kdo. Potem pa se zapodijo v Celovec, v našo upravno in kulturno prestolnico. Prav je tako, kajti Celovec je po številu Slovencev zagotovo naša največja kulturna vas. Nekateri govorijo o tisočih, mnogih tisočih Slovencev, ki živijo in delujejo v Celovcu.

Pa se mladi kulturniki, tisti nadebudni s podeželja, hočejo predstaviti tudi največji slovenski vasi na Koroškem. Ta pa jim obrne hrbet. Na predstave pricaplajo samo nekateri posamezniki kakor bele vrane. Sicer pa molk, praznina, ignoranca. Kaj pa nam bodo take predstave? Mi smo ja sami sebi zadostni!

## Kot bele vrane

Komaj nam je odpadel hlevski gnoj s čevljev, komaj smo se znebili vonja po svinjaku, smo pozabili tudi na čudovit vonj po svežem senu, smo izgubili občutek za travnato polje, polno omambno dišečih cvetic. (Malo)meščanom še nikoli ni dišal hlevski gnoj.

Naši mladi pa vendarle mislijo drugače!

Jože Rovšek

## GLEDALIŠKO SREČANJE

# Bogata bera gledališča mladih



Prizor iz prijetne predstave mladih Bilčovščanov

Že tradicionalno srečanje z gledališkimi in lutkovnimi skupinami iz slovenskih kulturnih društev je letos potekalo prejšnji teden v sredo in četrtek, 21. in 22. februarja, v Mladinskem domu SŠD in v Tišlerjevi dvorani. V dveh dneh se je na obeh odrih predstavilo kar deset skupin iz domala vse Koroške. Domala zato, ker z Zilje ni bilo nobene. Pa prihodnje leto najbrž bo!

Iz Podjune so se predstavili otroci gledališke skupine iz

Šmihela s čudovito predstavo Frana Milčinskega-Ježka Zvezdica zaspanka, njihovi lutkarji so zaigrali Kosmato žabo L. Praprotnika Zupančiča, otroška gledališka skupina iz Vogrč pa Pirtovškovo Rdečo kapico.

Več skupin je bilo to leto iz Roža, Gur in Celovca. Prednjačili so Bilčovščani z dvema skupinama, in sicer je mlajša, otroška, zaigrala vzgojno okoljevarstveno Hitrečevo igrico Eko Eko, starejša pa Deset zamorčkov Aghate Christie.

Radiška mladinska skupina je Celovčanom predstavila svoj lasten proizvod Lidija ali zakaj si streljala, ki naj bi bil še večkrat uprizorjen. Mladi Selani so nastopili z imenitno Hišo tete Barbare Svetlane Makarovič, Šentjanščani kar z dvema predstavama, z Verasovo Veliko željo male mavrice in Alenke Hainove Volk in kozlički.

Kot se spodobi, zaostajali tudi niso Celovčani. Namlajši, Navihanci, podmladek igralske skupine Mi smo mi, so ponovili prijetno Polakovo otroško igrico Kužek in sonček, starejši Mismomijevci pa so kar dvakrat ponovili Exuperyjevega Malega princa, predstavo, ki si zaradi čistih linij zasluži posebno pozornost.

Zagotovo so se organizatorji, mentorji in režiserji ter sodelavci zelo potrudili, ponovno dokazali zelo resno delo na mladinskem in otroškem gledališkem področju, druga plat, gledalci, pa so po svojem številu nekoliko razočarali.

J. R.

## SLOVENSKA GLASBENA ŠOLA

# Tri nagrade na deželnem tekmovanju

Na deželnem tekmovanju Koroške, ki je bilo 22. februarja 2001 v Domu glasbe, je kar pet mladih glasbenic iz slovenske glasbene šole prejelo nagrade. Zakaj pet in zakaj samo tri nagrade? Zato, ker so štiri dekleta tekmovala v dveh duih in si nagrado delita, ena pa je tekmovala kot solistka.

Prvo nagrado sta v komornem duu violina-klavir prejeli violinistka Nina Popotnig iz Žihpolj (oddelek Celovec) in pianistka Nataša Sienčnik iz oddelka Dobrla vas. S svojim odličnim igranjem sta prepričali strogo žirijo in udeležili se bosta tudi zveznega tekmovanja Avstrije, ki bo maja v Gradcu. Nino poučuje

prof. Nikola Krstić, Natašo pa učiteljica Vlasta Šmon. Prvo nagrado je kot solistka prejela tudi Milena Merkač iz Celovca. Na altovski kljunasti flavti si je delila prvo nagrado še z dvema Koroščicama. Mileno, ki se izobražuje v glasbi v oddelku Mohorjeva v Celovcu, poučuje prof. Lovro Sodja. Na klavirju jo je spremljala učiteljica Monika Seher.

Drugo nagrado je na deželnem tekmovanju Koroške prejel mladi duo kitar v sestavi Nadja Kulmesch in Monika Mak iz Sel, ki obiskujeta slovensko glasbeno šolo v oddelku Borovlje. Njun učitelj je Klemen Smolej. Vsi tekmovalci bodo prejeli svoje nagrade in priznanja na javni podelitvi, ki bo v nedeljo, 4. marca, ob 11. uri v dvorani Doma glasbe v Celovcu. Tudi uredništvo Slovenskega vestnika se pridružuje čestitkam ob ponovnem velikem uspehu mladih slovenskih glasbenic!

L. S.

## ZBIRKA »VSAKA VAS IMA SVOJ GLAS«

# V Globasnici predstavljen že peti zvezek

Kdor je menil, da je ljudskemu petju na Koroškem odklenkalo, se je prejšnji teden lahko prepričal o nasprotnem.

Prav na tolsti četrtek so v Globasnici pri Šoštarju predstavili že peti zvezek zbirke »Vsaka vas ima svoj glas«. Obisk in udeležba pevcev in poslušalcev, med njimi celo glasbeni strokovnjaki z avstrijskih visokih šol, iz Slovenije in iz Zagreba, sta bila nepričakovano velika.

Na predstavitev sta vabili kulturni društvi SKD »Globasnica« in SPD »Edinost-Šteben« ter Narodopisni inštitut Urban Jarnik iz Celovca. Pobudo za zbirko pa je svojčas dala Krščanska kulturna zveza.

V pričujoči peti zbirki so zbrane in pripravljene objavljene slovenske ljudske in ponarodele pesmi iz Podjune. No, resnici na ljubo je treba zapisati, da sta težiščno bolj zastopani spodnja Podjuna in velikovška okolica. Morda so tam raje prepevali, če jih je kdo poslušal.

Zbirko »Vsaka vas ima svoj glas« urejuje ter za tisk priprav-



Vogrške ženske in Bertelj Logar pri Šoštarju



## Globasnica – športni ples SAK

Tradicionalnega plesa SAK so se preteklo soboto pri Šoštarju v Globasnici udeležili poleg

športnikov, sponzorjev, odbornikov in trenerjev še številni prijatelji nogometa in pa seveda domačini. Plesne goste je odlično zabavala do-

mača glasbena skušina »Alpe-Adria-Band«. Na sliki se veselijo Bernarda, Marija, predsednik SAK Jože Partl, trener Franky Polanz in gostilničarka Marica.

Foto: Štukelj

lja muzikolog mag. Bertelj Logar. Da bi predstavitev bila čimbolj prikupna, vesela in družabna, saj je pri ljudeh veselje do petja treba tudi zbuditi,

je k sodelovanju povabil pevke in pevce iz številnih podjunskih vasi. Med drugim so peli šmihelski dedi, nadalje vogrške ženske, zapeli so Ortmanovi deklički, nastopili so Obirčani in še drugi. Dolgčas vsekakor nikomur ni bilo.

Za to je poskrbel tudi slavist Ludvik Karničar, ki je razdrl kar nekaj polkosmatih, sicer pa vedel povedati, da ima B. Logar v svojem računalniku zbranih nad 20.000 slovenskih ljudskih pesmi. Dejal je, da pregovor »vsaka vas ima svoj glas« ni zaman nastal prav med Slovenci. Kajti eden najmanjših slovanskih in tudi evropskih narodov se lahko ponaša z največjim bogastvom narodnih pesmi, kar svetovno glasbenostrokovno srenjo čudi.

## OPOZORILO

Zaradi večjega števila prijav ponavljamo izlet

## v Makarsko – Dubrovnik

2. termin od 2. 4. do 6. 4. 2001!

Prijave sprejema Zveza slovenskih žena 0463/514300-40, kjer dobite tudi vse informacije oziroma natančen program!

## PRIREDITVE

## ČETRTEK, 1. 3.

- VETRINJ, samostan, baročna dvorana – KKZ  
19.00 Klasični koncert. Nastopajo: Irena Grafenauer (flavta), Christian Filipič (flavta), Margarete Burnecky (klavir)  
PLIBERK, kulturni dom – SPD Celovec in MePZ Podjuna  
19.30 Dia-predavanje »Karavanke«. Predava Stanko Klinar  
ŠENTJANŽ, k & k  
20.00 Gledališka predstava »Ljubezenska pisma«. Gostuje Gledališče Ptuj

## PETEK, 2. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k  
19.00 Predavanje in diskusija »Mein Einsatz für die Minderheiten«. Predava Joško Vlasich – deželni poslanec Zelenih v gradiščanskem deželnem zboru  
CELOVEC, Musilova hiša  
19.30 Josef Haslinger bere iz svojega romana »Das Vaterspiel«

## NEDELJA, 4. 3.

- ČEMERNICA, pri Polancu – SŠZ  
9.00 23. Zimski pohod na Arihovo peč  
CELOVEC, Dom glasbe – KKZ  
14.30 Koroška poje ob 30-letnici smrti dr. Franceta Čigana. Nastopajo: Ženski oktet pet in tri, Tamburaški ansambel Loče, MePZ J. P. Gallus, Oktet Suha, Mešani mladinski zbor slovenske gimnazije, otroški zbor Mohorjeve LŠŠ, MePZ SPD Danica, cerkveni pevci iz Špitala, MoPZ Mirko Filej

## PONEDELJEK, 5. 3.

- CELOVEC, v Mohorjevi lj. šoli  
8.00 (do 9.30) Dan odprtih vrat in vpisovanja

## TOREK, 6. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k  
19.00 Predavanje o Evropski uniji »Zgodovinski razvoj in pravne podlage Evropske unije. Predava dr. Marjan Sturm

## SREDA, 7. 3.

- DUNAJ, Radiokulturhaus (1040, Argentinierstr. 30A) – KSSŠD  
19.30 Slavnostna otvoritev »Evropskega leta jezikov« pod geslom »Lust auf Sprachen«  
ČETRTEK, 8. 3.  
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – Zveza slov. žena  
14.00 Praznovanje Dneva žena  
DUNAJ, Roosveltpl. 15, Hotel Regina (9. okraj) – Mohojeva  
9.00 Predstavitve knjige »Die Europäische Charta der regional- oder Minderheitensprachen und das österreichische Recht«, avtor Heinz Tichy

## SOBOTA, 10. 3.

- CELOVEC, v Musilovi hiši  
19.30 Dvojezično branje pesnika Lojzeta Kovačiča »Das Schweigen«  
PLIBERK, kulturni dom – MePZ Podjuna, SPD Edinost, MoPZ Kralj Matjaž  
20.00 Od Pliberka do Traberka

## SREDA, 14. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k  
19.00 Predavanje o Evropski uniji »Štiri osnovne pravice Evropske unije«. Predava dr. Marjan Sturm  
DUNAJ, HAK, Schwindgasse 14, 1040 – KSSŠD  
20.30 Koncert skupine Bališ in Aysu

## SOBOTA, 17. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k  
18.00 Vernisaža del Katarine Sticker »Telesa govorijo«  
20.00 Koncert tamburaške skupine Tamika in Oktet Suha  
HODIŠE, ljudska šola – SPD Zvezda  
19.30 Pesem združuje-Gesang verbindet-Il canto unisce. Sodelujejo: Kleingruppe des Kärntner Doppelsextett, Nina Popotnik (violina), Nataša Sienčnik (klavir), MePZ »Ciril Silič« Vrtojba, Gruppo Polifonico Caprivese, Sekstet »Fantje na vasi« Rače, Tamburaški ansambel »Eho« Gradiščanska, Volkstanzgruppe Keutschach, MePZ »Seental Keutschach«

## PONEDELJEK, 19. 3.

- DUNAJ, v parlamentu »Sprechzimmer« – Die Grünen  
17.30 Predstavitve knjige Ilije Jovanoviča in krstna izvedba dveh kompozicij Hannesa Laszakovitza

## PETEK, 23. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k  
18.00 Kreativno fotografiranje. Uvod in pogovor z umetnikom Ladom Jakšo.

## SOBOTA, 24. 3.

- ŠENTJANŽ, k & k  
9.00 Kreativno fotografiranje. Praktične vaje z umetnikom Ladom Jakšo.

## PETEK, 30. 3.

- Potrna pri Radgoni, Pavlova hiša – KD člen VII za avstrijsko Štajersko  
19.30 Prezentacija dvojezične pesmarice

PRAZNUJEJO! Pepi Jug iz Železne Kaple – 70. rojstni dan; Terezija Hafner iz Sreji pri Šentjakobu – rojstni dan; Marija Piskernik iz Lobnika – rojstni dan; Rudi Benetik iz Podjune – rojstni dan; Dorica Katzianka – rojstni dan; Peter Novak iz Malenc – rojstni dan; Danica Letschert-Koschat iz Podgorij – rojstni dan; Marija Oraž – Hirsinja s Kota – 80. rojstni dan; Mici Smole iz Šmiklavža – 63. rojstni dan; Johan Plassnig iz Zavoz pri Šmarjeti – 80. rojstni dan; Foltej Kropivnik iz Bilčovsa – 70. rojstni dan; Ani Walter iz Lipice – 65. rojstni dan; Lindi Knes iz Remšenika – rojstni dan; Erna Elbe iz Male vasi – osebn praznik; Mira Trampusch iz Doba – 20. rojstni dan; Erna Kampuš iz Gorič – rojstni dan; Jožef Hobel iz Pogrič – rojstni dan; Fredi Kral z Bistrice – rojstni dan; Antonija Krištof iz Dolnje vasi – rojstni dan; Rozina Smrečnik iz Globasnice – rojstni dan; Helena Merkač iz Šmihela – rojstni dan; Tilka Stropnik iz Podkrajja – rojstni dan; Matilda Sadovnik iz Podroja – rojstni dan; Pepca Wa-

## MOHORJEVA LJUDSKA ŠOLA

vabi na  
dan odprtih vrat  
5. marca 2001  
od 8.00 do 9.30

## VPISOVANJA:

ob ponedeljkih:  
5. 3. 2001 od 9.30 do 11.00  
13. 3. 2001 od 10.00 do 11.00  
26. 3. 2001 od 10.00 do 11.00

v soboto,  
31. 3. 2001 od 8.00 do 12.00

## Čestitka

Jože Rovšek, dolgoletni urednik Slovenskega vestnika, priznani gledališki kritik in kulturni delavec, praznuje te dni svojo 60-letnico! Še na mnoga zdrava leta in še veliko ustvarjalnosti za bodočnost mu želijo vsi uslužbenci na Tarvizerci, posebno pa še kolegica Sonja!

Dr. Anica Schwarz  
Zdravnica splošne prakse  
9132 Galicija, Galicija 75  
tel.: 04221 / 2135

## Iščem ordinacijsko pomočnico

Če vas zanimajo vsestransko delo v podeželski praksi, medicinske teme, prva pomoč, kontakt z ljudmi, delo na računalniku, se javite na zgornji naslov!

Stockholm – Helsinki – Lofoten

## NORDKAP

8. 7.–20. 7. 2001

Interesenti lahko dobijo informacije ali natančen program tudi pri KOKOT Milki (0463/51 43 00-40)

**SIENČNIK**

Wutte Hanzi 04230/486

SLOVENSKI  
VESTNIK

čestita

kounig z Dvora – rojstni dan; mag. Anita Bister z Dunaja – rojstni dan; Mici Kuchar iz Lepene – rojstni dan; dr. Folti Sima iz Vetrinja – rojstni dan; Franci Wieser iz Celovca – rojstni dan; Franci Haderlap ml. z Obirskega – rojstni dan; Jože Pasterk iz Kokij – rojstni dan; Milan Blažej iz Podkanje vasi – rojstni dan

Slovenski vestnik – usmerjenost lista se šteje mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopoličnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/51 43 00-0 • faks -71

## UREDNIKA

Sonja Wakounig ..... (-50)  
E-mail: sonja.wakounig@slo.at  
Tajništvo ..... Urška Brumnik (-14)  
Naročniška služba ..... Milka Kokot (-40)  
Prireditve ..... Andrea Metschina (-22)

## IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem  
TISK  
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA  
tel. 0463/50566  
VSI  
Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

## RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 1. 3. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 2. 3. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 3. 3. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

NE 4. 3. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 5. 3. ■ 18.10 Kratki stik

TO 6. 3. ■ 18.10 Otroški spored

SR 7. 3. ■ 18.10 Glasbena mavrica  
21.04 Večerni spored

## DOBER DAN, KOROŠKA

NE 4. 3. ■ 13.30 ORF 2 • Uveljavljanje pozicije na avstrijskem bančnem trgu na eni strani, po drugi usmeritev na trg Slovenije in Hrvaške: 80 let strešne organizacije slovenskega združenstva Zveze-Bank • KKZ-Classic: Vrhunski koncert v vetrinjskem samostanu s priznano slovensko flavtistko Ireno Grafenauer • Davo Karničar: »Ljubim nevihte, sonce, veter, skalo. Ko je hudo, si želim domov ...« • S pepelnico sredo se začne post – posebni čas tudi za brata župnika Petra in Stanka Olipa.

PO 5. 3. ■ 3.50 ORF2 16.00 TV SLO1 (Pon.)

## RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viža 8.30 Živa 14.00 Viža 14.30 Korotanov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 KoroDan (KORO-žurnal 17.15–17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtiček 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Sport in kratke vesti

## RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99  
e-mail: agora@magnet.at

PE 02.03. ■ 10.00 News Flash 11.00 BBC News 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Zrcalo kultura: Prečernov nagajenec: Gustav Gnamuš 18.00 Otroški kotichek 18.15 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06 Global Loops 22.00 Rdeči Boogie 23.00 Ta mera (pon.) 24.00 Soundtrack tedna: Supergirl 01.00 Glasba

SO 03.03. ■ 10.00 Forum 11.00 BBC News 11.06 Campus 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Svet je vas: Montessoripäd. 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 V pogovoru (pon.): Lutke brez meja 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta 01.00 Glasba

NE 04.03. ■ 10.00 Evropa v enem tednu 10.30 Glasba 11.00 Literarna kavarna 12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30 Spezial: Armutsnetzwerk 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 Music for the Masses / glasbeni magacin 21.00 The Rest of the Day 22.00 For Those About to Rock 24.00 Club Karate (pon.)

PO 05.03. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Zdrava ura 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Druga glasba: Slovenski interpreti 18.00 Otroški kotichek 18.45 Poročila 19.00 Sto dezibelov 20.00 BBC News 20.06 Take the Jazz Train 22.00 Context XXI 23.00 Zrcalo kultura (pon) 24.00 Forum (pon)

TO 06.03. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30 Koroška vadi pogovor 11.00 BBC News 11.06 Govorim-govoriš 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 V pogovoru: Zoran Predin 18.00 Otroški kotichek 18.45 Poročila 19.00 Kakkoi 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Campus (pon) 22.00 Literarna kavarna (pon.) 23.00 Vešča/ Nachtfalter 00.30 Glasba

SR 07.03. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30 Na dan z besedo 11.00 BBC News 11.15 Voz latina 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Po koroškem 18.00 Otroški kotichek 18.15 Govorim - govoriš (pon) 18.45 Poročila 19.00 Izven zabona: priredbe pesmi Johnnyja Casha 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio/ Hip Hop 22.00 Mad Force/ Hip Hop 24.00 Spezial (pon.): Armutsnetzwerk 01.00 Glasba

ČE 08.03. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30 Koroška vadi pogovor 11.00 BBC News 11.06 Govorim - govoriš 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Ta mera ženski magacin 18.00 Otroški kotichek 18.15 Na dan z besedo (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Club Karate 22.00 Svet je vas (pon.) 23.00 Glasba

Kati Andrejčič, rojena Potočnik, se je rodila kot nezakončni otrok 30. 4. 1918 na Mačah v Rožu. Medvojni čas ni bil rožnat za mlado dekle. Njena mama je delala po kmetijah, da si je kaj prislužila. Nekaj let je bila pri svoji babici, nato sta jo vzela teta Reza in stric Janez k sebi na Bistrico v veliko stanovanjsko hišo, kjer je bilo veliko družin in otrok. Kati se je

BISTRICA/SVEČE

## Slovo od značajne in trdožive Katarine Andrejčič

Slovenecm Alešem Einspielerjem, katerega je tri leta navrh ustrelil gestapovec, ker je imel veze s partizani, ki so se organizirali v karavanških gozdovih.

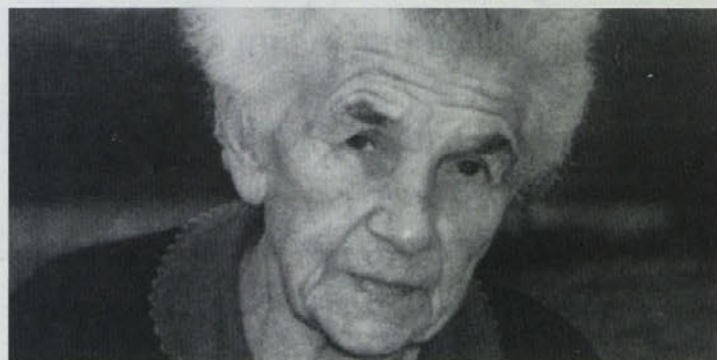
Z nacističnim nasiljem se je začela kalvarija trdožive Katari-

dela, sin Aleksander je umrl v starosti 41 let. Zadnja leta je sama stanovala v hiši. Oskrbovala je družinske grobove in desetletja prala cerkveno perilo.

Verna, prijazna in trdoživa žena je budno spremljala doga-

janje v Rožu in po svetu. Rada je tudi brala. S sosedo Cili Partljo je vezalo dolgoletno prijateljstvo. Vsako jutro sta pili kavo, poklepetali in se poveselili. Kati Andrejčič je bila zvesta udeleženka vsakoletnih Vestniko-

vih izletov na morje. Pretekli teden je nenadno utihnilo srce Katarine, ljubeznive žene, ki je prehodila dolgo, z žalostjo in veseljem posejano življenjsko pot. Naše iskreno sočustvovanje velja vsem žalujočim. M. Š.



tam kar dobro počutila. Osnovno šolo je obiskovala na Bistrici in prav tam je spoznala nasilje in diskriminacijo, ker je bila otrok zavednih Slovencev. Teta jo je nato dala v šolo k uršulinkam v Celovec. Po šoli se je učila v Svečah za šiviljo in vneto sodelovala pri tamkajšnjem kulturnem društvu. Zaposlena je bila tudi kot sobarica ob Vrbskem jezeru in bila dve leti gospodinjska pomočnica v Londonu, kjer je spoznala tudi dekleta iz Roža. Leta 1939 je šla na dopust na Koroško in zaradi domotožja ostala kar doma. L. 1941 se je poročila z zavednim

ne, ki so jo po hišni preiskavi – bila je že noseča – gestapovci odpeljali s tovornjakom v zapor v Celovec. Razmere v zaporu so bile katastrofalne; 20 žensk si je delilo majhno celico! Žene so bile v velikem strahu, na dnevnem redu so bile priskave, moli-le in pele so, da je čas minil. 2. januarja 1945 je rodila sina Aleksandra in preživela nekaj mesecev v Gospe Sveti. Še istega leta se je preselila na Bistrico in tam spoznala Lekšerja Andrejčiča, s katerim se je leta 1956 poročila. Tam sta si tudi zgradila hišo in si uredila življenje. Usoda jo je hudo priz-

**S**tojimo ob odprtem grobu, da se poslovimo od žene, katere marljivost in predanost smo visoko cenili, kakor smo prav tako visoko spoštovali njeno zavest tako v socialnem kakor v narodnostnem merilu.

Draga Kati! - Šla si od nas, nepričakovano in tiho, kakršna si bila, in zapustila si veliko vrzel, ki jo bomo le težko zapolnili.

Iz malih, revnih razmer si izšla in vse svoje življenje si se tega svojega stanu s ponosom zavedala in stala tudi pogumno na njegovem braniku. Boj za vsakdanji kruh te je vodil po trnjevih poteh iz kraja v kraj po naši domači zemlji in te ponesel celo na rob našega evropskega kontinenta v daljnjo Anglijo. Ko si se vrnila iz tega daljnega kraja spet v svojo domovino, se je že porodila na teh naših tleh apokalipsa groze, strahu in pobijanja od še nikoli tako doživete strahovlade, kakor so jo postavili nad nas nacistični krvniki.

Toda, ta nova izkušnja, ki je prišla nad naš narod, je zatele tudi Tebe, ker se ji v svoji trdni narodni zavesti nisi uklonila in nosila si breme s

svojim na smrt obsojenim narodom in njegovimi borci, ki si jih podpirala, ko so se z orožjem borili proti krutemu, tujemu osvajalcu. Ubili so Ti moža, s katerim si komaj šele začela novo življenje, ubili so tovariše iz Tvoje najbližje bližine in tudi Tebe so zajeli in Te vrgli v mučeništvo ječe, v kateri si pretrpela vse, kar je mnogim uničilo življenje.

Nikoli nisi klonila pred

prvega dneva, oskrbovala in negovala si jih do svojega odpoklica v veri, da ne smejo biti pozabljeni na njihovi mrtvi straži, da se njihova usoda nikoli ne bi ponovila nad nami in nad našimi bodočimi pokolenji.

Preskromna je naša zahvala za vse, kar si nam kot vzor zapustila in kar bo večno živelo v spominu nate in nas bodrilo za nadaljevanje pogumne

GOVOR TONČIJA SCHLAPPERJA OB ODPRTEM GROBU

### Spoštovani žalujoči!

težavami in trpljenjem, prestala si tudi grozote zaporov krvavega režima in se rešila v svobodo, da si se lahko že prvega dne spet udeležila boja za našo še vedno ogroženo slovensko narodno skupnost na Koroškem. Po vsem prestanem pa nisi prezrla svojih še vedno obstoječih dolžnosti do naroda in tudi spomini na ubite tovariše te niso zapustili, s katerimi si po svoje delila usodo.

Njih grobovi na tem pokopališču so bili Tvoja skrb od

poti, ki si jo za vzgled pred nami hodila.

Naj Ti bo gruda nad jamo in zemljo, ki si jo ljubila z vsem svojim velikim srcem, lahka. Trajni spomin nate pa naj bo nam v opomin, da se z vsemi močmi trudimo zapolniti vrzel, ki si jo s svojim odhodom zapustila.

Te besede naj Ti bodo v slovo od Tvojih prijateljev in tovarišev, od Zveze koroških partizanov in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem.

Počivaj v miru!

## Pismo bralca

**Slovenski člani komisije so bili soočeni s politično motiviranimi predlogi**

**Za večino v šolski komisiji ni v ospredju iskanje strokovne rešitve**

Kar je bilo pričakovati, se je zgodilo. Koroška politika verjetno uporablja šolsko komisijo, da bi si pridobila naše soglasje za nekaj, kar je K. Smolle nedavno imenoval »celovito obnovo manjšinskega šolskega zakona«.

Pogovor v komisiji naj bi tekkel o dvojezičnosti za četrti razred, za kar komisije ne bi bilo treba. Za uvedbo dvojezičnosti v 4. razredu potrebna zakonodaja obstaja. Le nekaj je treba dopolniti, kar je naloga ministrstva. V komisiji nobeden izrecno ne govori o tem, da gre izključno za četrti razred.

Koroško ozračje se še ni v zadostni meri spremenilo v naš prid in politiki govore danes tako, jutri drugače. Dejstvo je, da se po odločitvi ustavnega sodišča poskuša v okviru potrebne novelizacije manjšinskega šolskega zakona čimveč napraviti, kar bi poslabšalo trenutni status javne dvojezične ljudske šole in dvojezičnega učiteljstva. Samo zaradi tega je nekaterim »potrebna« komisija.

Posamezni predlogi v komisiji so tako zastavljeni, da si mora poznavalec situacije misliti, da mnogi koroški politiki zasledujejo to, kar se je po naročilu deželnega

šolskega sveta za Koroško poskušalo pred približno petnajstimi leti na dvojezični ljudski šoli Žihpolje. Tam je poučevala dodatna učiteljica brez znanja slovenščine v dvojezičnem razredu 16 ur, dvojezični razredni učitelj pa ostalih nekaj ur – odpravljanje dvojezičnega pouka, razvrednotenje dvojezične kvalifikacije! Je to eden ciljev pogovorov v komisiji?

Slovenski člani komisije na nič niso pristali. Pravilno so odločili, da njihov pristanek na spremembe velja šele, ko izsledke pogovora potrdi razširjeni KOKS na Koroškem.

Gre: za število tedenskih ur timskega učitelja (14 in mnogo več ur), za enako vrednotenje obeh učiteljev in kdo bo razredni učitelj.

Stvari je treba dobro premisliti in pritegniti k ocenjevanju situacije juriste iz učiteljskega sindikata na Dunaju. Mudi se. Če bi naš pristanek strankam omogočil spreminjanje trenutnega statusa javne dvojezične ljudske šole po politični poti, potem je to treba v razširjenem KOKS povedati. Pristanek na zgoraj omenjene točke iz pogovora na Dunaju bi pomenil, da sami pomagamo uničevati dvojezično šolo. Treba je ostati pri odločitvi ustavnega sodišča in izvedbi naročenega v okviru obstoječe zakonodaje.

Za primer, da se vsi slovenski člani komisije ne bi upali odločno zastopati pravično in strokovno rešitev, mora razširjeni KOKS imenovati druge. Škode smo si napravili že dovolj.

Franc Kukoviča

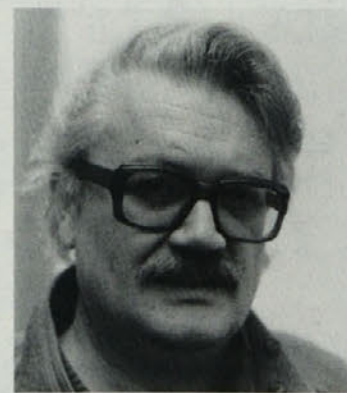
## Ivku Fermu v slovo!

Vest o nenadni smrti Ivka Ferma nas je vse globoko prizadela. Kako je to mogoče, ko pa je bil Ivko v najboljših letih svojega življenja in do zadnjega aktivno doživljal in tudi sooblikoval kulturno, politično in športno življenje koroških Slovencev?

Šahisti, športni ribiči in drugi športniki Slovenske športne zveze smo ob tej kruti, žalostni vesti onemeli. Zgubili smo zvestega tovariša, dobrega prijatelja, mentorja, aktivnega športnika in organizatorja nešteti narodnih in mednarodnih prireditvev in srečanj.

Ivkove dragocene lastnosti smo cenili prijatelji, kolegi, somišljeniki, sodelavci, soorganizatorji in športniki. Upoštevali smo njegova strokovna navodila in ga občudovali pri organizaciji narodnih in mednarodnih šahovskih in ribičskih prireditvev. Bil je med soustanovitelji Kluba koroških ribičev in v njem gonilna sila, bil je vodilni pri razširjanju kraljevske igre – šaha – med koroškimi Slovenci. Okoli sebe je zbiral slovenske šahiste iz Roža, Podjune in z Zilje, pa tudi iz ostalih dežel Avstrije, in nešteto krat z njimi

nastopal v Sloveniji, na Hrvaškem, na Madžarskem in v Furlaniji-Juljski krajini. Z nji-



mi je nastopal na tekmah mednarodne šahovske Interlige in bil tudi soorganizator te največje šahovske gale na Koroškem, v Železni Kapli, v Bilčovsu in Sekiri. Kot izkušen šahist je nastopal v reprezentanci Slovenske športne zveze na srečanjih športnikov obmejnih dežel Slovenije, Koroške, Italije in Madžarske. Do zadnjega je bil steber šahovske ekipe Slovenske športne zveze v koroških šahovskih ligah.

Za njegovo nesebično, plodno organizacijsko in funkcionalno delo in za navezovanje

prijateljskih stikov med športnik, šahisti in ribiči v prostoru Alpe-Jadran je prejel priznanja od deželne šahovske zveze na Koroškem, od Slovenske športne zveze na Koroškem, od Šahovske zveze Slovenije, od Ribičske zveze Slovenije in od pobratenih šahovskih klubov.

Športniki Slovenske športne zveze bomo nadaljevali njegovo delo in ga tako ohranili v trajnem spominu.

Težko je v takem trenutku najti tolažilne besede.

Fermova družina je zgubila to, kar je najdražje – dragega moža, ljubeznivega očeta, najboljšega prijatelja!

V imenu Slovenske športne zveze najgloblje sožalje.

### Popravek in opravičilo

V osmrtnici za Katarino Andrejčič v zadnji številki Slovenskega vestnika smo pri navedbi žalujočih svojcev naredili napako. Žalujoča družina ni Olipova, temveč Olipceva iz Sin. Za neljubo napako se opravičujemo in jo na tem mestu popravljamo!

Uredništvo

## ODBOJKA

## Napeta tekma in zmaga – 3 : 0

Četrtna tekma SK Dob proti moštvi iz Fürstenfelda, ki je v letošnji sezoni veliko preseženje v 1. zvezni ligi, je bila dramatična, borbeno in na visokem nivoju. Gostje iz Štajerske so pričeli zelo napadalno, samozavestno in celo šli v vodstvo z 19 : 12. Domačini so v začetni fazi igrali nervozno in nekoncentrirano. Sčasoma so se pa le ujeli in odločili niz v svoj prid s 26 : 24. V drugem nizu so gostje pogumno nadaljevali in zopet prišli v vodstvo. Domača ekipa se je zelo potrudila in strnila vse sile. V napetih akcijah, ki so se hitro menjavale sem in tja, so Dobljani prepričljivo osvojili drugi niz s 25 : 18. Dramatika dvoboja pa je dosegla višek v tretjem nizu. Moštvi sta igrali borbeno in izenačeno, vodstvo po točkah pa se je menjalo. Odlični legionar Robert Chocholak je v številnih akcijah pokazal svojo kvaliteto in prispeval pomembne točke k tes-

ni, vendar zasluženi zmagi z 28 : 26. Z zmago imajo Dobljani dobre možnosti, da se uvrstijo v pokalnem tekmovanju v polfinale.

**Ostali rezultati:** Hot Volleys – Döbling 3 : 0, Salzburg – Enns 3 : 0, Tirol – Hypo Celovec 3 : 0 M. Š.



Robert Chocholak (1) je prispeval pomembne točke

Foto: Štukelj

## NOGOMET/SAK

## Napadalni trio dobro harmonira



Sredinski igralec Stanko Tot je dosegel dva gola

Foto: Štukelj

Do pričetka vigrednega dela prvenstva v regionalni ligi je samo še dober teden. SAK se zelo resno in intenzivno pripravlja na ta pomembni termin. Na sporedu so tudi prijateljske tekme proti koroškemu moštvom. Trenerja F. Polanz in J. Smrečnik sta z delom in pripravami zado-

voljna. Kakovost igre se dejansko stopnjuje od tekme do tekme, napadalna os R. Miklau, St. Tot in D. Jovanovič pa že dobro harmonira in upati je, da se bo še izboljšala. Pričakovanja so upravičeno velika, kajti ofenziva je bila šibka točka članske ekipe v jesenskem delu prvenstva.

Simon Sadjak se po poškodbi in operaciji nosu spet počuti bolje, vendar je njegov nastop proti Zeltwegu še negotov. Njegovo mesto v obrambi naj bi prevzel W. Eberhard. Po mnenju co-trenerja Janka Smrečnika je moštvo zelo močno. »Če bodo igralci znali realizirati taktična navodila, smo zmožni, da premagamo vsakega nasprotnika«.

Preteklo soboto se je ekipa v Vidri vasi prijateljsko pomerila proti moštvi iz Šmihela v Labotski dolini in prepričljivo zmagala s 6 : 2 (3 : 1). Gole so dali: D. Jovanovič (2), Stanko Tot (2), H. Darmann in W. Eberhard (po 1).

M. Š.

## KOLESARJENJE

## Novi izzivi za Wrolicha

Po vrnitvi v Avstrijo je »Paco« analiziral svojo prvo dirko letos: »Moje telesno počutje je letos bistveno boljše kot lani ob istem času. Žal pri malezijski dirki zaradi bolezni nisem mogel izčrpati vseh svojih možnosti, a sem kljub temu zadovoljen s posameznimi rezultati.« Jutri, 3. marca, pa je za Wrolicha na sporedu ena izmed najtežjih enodnevnih dirk v Evropi sploh. »Het Volk« je dirka kategorije 1.1, to je drugo največje tekmovanje po Flamski dirki v Belgiji. V nedeljo sledi še »Bruselj – Kürne – Bruselj«, ki je prav tako pravi klasik na severu.

T. G.

## KOŠARKA

## Z dvema zmagama v finale

V prvi tekmi te sezone proti tekmelem iz Trga so juniorji KOŠ-a nepričakovano izgubili. Prejšnji četrtek pa jim je uspelo napako popraviti. Z zmago na domačih tleh z 68 : 50 so si eno tekmo pred koncem povratnega kola skoraj že zagotovili mesto med prvimi štirimi na Koroškem. Simptomatično za juniorje je postalo, da proti koncu tekme začnejo popuščati. Tudi tokrat so odločili tekmo zase v prvi fazi. Najbolj učinkoviti igralci so bili tokrat Trifunovič, Rozman in Perko. **KOŠ juniorji – Trg/Feldkirchen 68 : 50 (36 : 18)**

## KOŠ zmagovit tudi v zadnjem kolu

Zadnje tekmo drugega kola pa so juniorji KOŠ-a odigrali v Beljaku in so tudi prepričljivo dobili. V prejšnjih tekmah je bilo opaziti kondicijske težave na strani Koševcev, tokrat pa je bilo prav obratno – ekipa KOŠ-a si je sukcesivno pridobivala premoč. Najbolj razpoložen je bil tokrat Šporar, ki je dal kar 26 košev. S to zmago so si juniorji dokončno zagotovili nastop v finalnem tekmovanju prvih štirih moštev. **ASKÖ Beljak – KOŠ juniorji 37 : 62 (23 : 29)**

## SMUČARSKI SKOKI

## Zmaga Kaiserja v Chamonixu

Medtem ko so se državne reprezentance v zadnjih dneh mudile na nordijskem svetovnem prvenstvu v finskem Lahtiju, so drugi avstrijski orli blesteli na »stranski fronti« v kontinentalnem pokalu.

V soboto je avstrijska ekipa v Chamonixu slavila kar trojno zmago v konstelaciji Martin Koch (105,5/103 m) pred Reinhardom Schwarzenbergerjem (103/98,5) in Stefanom Kaiserjem (99/100,5). Rezultat sta izpopolnila mladi Manuel

Fettner na šestem oz. Bernhard Metzler na osmem mestu.

V nedeljski konkurenci pa je Stefan Kaiser poskrbel še za drugo avstrijsko zmago. Zahomčan je poletel na 96,5 oz. 94,5 metra in s tem distanciral drugouvrščenega Norvežana Mortena Aagheima (95/94,5 m). Tretje mesto si je zagotovil spet Reinhard Schwarzenberger s 93,5 oz. 94,5 metra, šesti pa je bil drugi Korošec Martin Koch.

T. G.

## SMUČANJE

## Užnik šesti v Innerkremsu

V nedeljo je Daniel Užnik tekmoval na FIS-veleslalomu v Innerkremsu, in to uspešno! V izredno napeti dirki je smučar iz Šentjanža osvojil 6. mesto in je ob koncu zaostal za zmagovalcem rojakom Jürgenom Kandlbauerjem le za 43 stotink sekunde. Četrty v razvrstitvi je bil še Roland Assinger (SC Hermagor), 15. mesto pa je osvojil tretji Korošec Jürgen Popotnik (Zollwache SV Celovec).

## Raiffeisenov pokal za šolarje: veleslalom na Flattnitzu

**Šolarji II:** 1. Markus Steiner (SK Borovlje) 1:04,81; 2. Michael Sablatnik (ŠD Šentjanž) 1:05,06; 3. Benjamin Steiner (SV Beljak) 1:05,22; **Pokalna razvrstitev po 15 tekmah:** 1. Michael Sablatnik 285, 2. Markus Steiner 206, 3. Stefan Jost 205

## Fischer-deželni pokal: veleslalom na Flattnitzu

**Ženske:** 1. Brigitte Esel 1:08,62 2. Andrea Kruschitz 1:12,82 3. Birgit Lercher 1:13,22

## SLOVENSKI ŠPORTNI PABERKI

## Slovenski skakalci v Lahtiju peti in šesti

V senci avstrijskih, nemških in finskih skakalcev, ki so si na svetovnem prvenstvu v Lahtiju razdelili kolajne na obeh ekipnih tekmah, so dobro nastopili tudi slovenski skakalci. Posebej to velja za Igorja Medveda in Primoža Zupana-Urha, medtem ko sta starejša Jure Radelj in Damjan Fras nastopila nekoliko pod pričakovanji. Peto in šesto mesto je več, kot je bilo pričakovati pred prvenstvom, če pa bi imeli v svojih vrstah še skakalca kova Adama Malysza ali

pa Primoža Peterke v stari formi, tudi kolajna ne bi bila nedosegljiva.

## Urška Hrovat dokončno sklenila kariero

Po koncu svetovnega prvenstva alpskih smučarjev v St. Antonu so bila le namigovanja, da naj bi Urška Hrovat zaključila aktivno kariero, sedaj je to že stvarnost. Sedemindvajsetletna Ljubljanka bo tako po tekmi v Garmisch-Partenkirchnu prihodnji teden izpustila še nastop na zaključku svetovnega pokala v švedskem Aareju. Hrovatova se je odločila, da bo v prihodnje več časa posvetila zasebnemu življenju – njen fant je nekdanji švedski smučar Tobias Hellman – in vodenju kavarne v Ljubljani, katere lastnica je. T. G.

## ŠAHOVSKI OREH št. 147

Silvo Kovač

## Rossolino – Riceman (Puerto Rico 1967)

Bela skakača sredi šahovnice nadzorujeta ključna polja v črni poziciji in ob pomoči belih baterij na prvi in tretji vrsti, spletajo matno mrežo črnemu

kralju. Kako je beli, ki je na potezi, uspel presenetiti nasprotnika in zmagal? Pasiven položaj črnih figur belemu olajša napad na črno rokado!

## Rešitev št. 146

Za uspešen in zanimiv razplet zaključka partije je beli uporabil kot motiv: vezavo in dvojni udar 1.Te8+ Seveda ne 1...Kf7: 2.De6 mat. Sedaj sledi prvi udar s potezo 2.Dg7+! Kg7: 2.fe8+! Drugi in odločilni udarec črnemu zada novi beli skakač na osmi vrsti. Učinkovit zaključek in črni se je vdal!

